



basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SETSWANA PUO YA GAE (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

MOTSHEGANONG/SEETEBOSIGO 2025

MADUO: 100

NAKO: Diura di le 3

Pampiri e, e na le ditsebe di le 6.

DITAELO LE TSHEDIMOSETSO

1. Pampiri e, e arogantswe ka DIKAROLO di le PEDI:

KAROLO YA A: Tlhamo (50)

KAROLO YA B: Ditlhangwa tsa tirisano (2 x 25) (50)

ELA TLHOKO: O tshwanetse go araba dipotso di le PEDI go tswa mo KAROLONG YA B.

2. Araba potso e le NNGWE go tswa mo go KAROLO YA A le dipotso di le PEDI go tswa mo go KAROLO YA B.
3. Kwala ka puo e o tlhatlhobiwang ka yona.
4. Simolola karolo NNGWE le NNGWE mo tsebeng e NTŠHWA.
5. O tshwanetse go rulaganya (sk. letlhomeso la dikakanyo/lenaneopaakanyo/ mmapa wa dikakanyo/dintlhakgolo, jj), runa (tseleganya) o bo o tlotlhe tiro ya gago diphoso. Thulaganyo e tshwanetse go tlhagelela fa PELE ga karabo.
6. Ipaakanyo kana setlhangwa sa ntlha se supuwe jalo ka botlalo. O gakololwa go thala mola go kgabaganya ipaakanyo kana setlhangwa sa ntlha.
7. O gakololwa go dirisa nako ya gago ka mokgwa o o latelang:
- KAROLO YA A: Metsotso e le 100
KAROLO YA B: Metsotso e le (2 x 40) 80
8. Nomora dikarabo ka nepagalo go latela thulaganyo ya dinomoro e e dirisitsweng mo pampiring ya dipotso.
9. O se ka wa tsenyeletsa setlhogo fa o bala mafoko.
10. Kwala ka mokwalo o o buisegang mme o dirise mopeleto o o kannweng ke Lekgotla la Bosetšhaba la Puo ya Setswana. =

KAROLO YA A: TLHAMO**POTSO 1**

Kwala tlhamo ya boleele jwa mafoko a a ka nnang 400–450 ka NNGWE FELA ya ditlhogo kgotsa ditshwantsho tse di neilweng. Fa o dirisa setshwantsho go kwala tlhamo, se neele setlhogo se se maleba. O se ka wa lebala go thala letlhomeso kana lenaneopaakanyo, go tlhagisa setlhangwa sa ntlha le go se runa pele o kwala sa bofelo.

- | | | |
|-----|---|------|
| 1.1 | Nkabo ke ngwana wa morago | [50] |
| 1.2 | Ga nkitla ke lebala tiragalo eo | [50] |
| 1.3 | Phetogo ya maemo a loapi | [50] |
| 1.4 | Fa e ka re ke tsoga ka iphitlhela ke humile ... | [50] |
| 1.5 | A go botlhokwa go isa bagodi kwa legaeng la tlhokomelo ya bagodi? | [50] |
| 1.6 | Lorato lwa madi le dithoto lo gakaditse bosenyi. Dumela kgotsa o ganetse. | [50] |

Ditshwantsho tse di mo go tsebe 3 le 4 di ka tsosa maikutlo kgotsa tsibogo e e rileng. Tlhophisa setshwantsho se le SENGWE mme o kwale tlhamo ka ga sona. Neela tlhamo ya gago setlhogo se se maleba. Nomora potso ya gago go nna (1.7 kgotsa 1.8)

ELA TLHOKO: Diteng tsa tlhamo ya gago di tshwanetse go nyalana le setshwantsho se o se tlhophileng.

1.7



[Se nopotswe go tswa go: healthylifestyle.com]

[50]

1.8



[Se nopotswe go tswa go: uniontrack.com/blog/electrician-shortage]

[50]

PALOGOTLHE YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITLHANGWA TSA TIRISANO**POTSO 2**

Araba dipotso di le PEDI fela mo karolong e. Karabo e nne boleele jwa mafoko a a ka nnang 180–200 (diteng fela). O gakololwa go runa le go tlotlha ditlhangwa tsa gago diphoso.

2.1 LEKWALO LA BOTSALANO

Mogoloo o ne a tsenetse kgaisano ya puiso le mopeleto e e mo logatong lwa Porofense mme a fenywa sekgele. Mo kwalele lekwalo le mo go lona o mo akoglang o bo o mo kopa tshedimosetso le maele a go tsenela mofuta o wa kgaisano.

[25]**2.2 IMEILE/LEKWALO LA MARANYANE**

Mmangwanaago o rekile bolao kwa lebenkeleng lengwe mme bo na le diphoso. O lekile go kopa gore a neelwe bo bongwe fela morekisi ga a bontshe kgatlhego ya go mo thusa. Kwalela motsamaisimogolo wa lebenkele imeile, o mo itsise ka ga se, o bo o kope tharabololo ya bothata jo.

[25]**2.3 PEGELO**

Mo sekolong sa lona go na le barutwana ba ba jeleng dikuku tse di nang le botlhole e bile ba amogetswe kwa bookelong. Botsamaisi jwa sekolo bo go kopile jaaka moeteledipele wa lekgotla la barutwana go dira dipatlisiso ka ga tiragalo e. Kwalela botsamaisi jwa sekolo pegelo ka se o se fitlheletseng.

[25]**2.4 THADISO**

Mo malobeng o ne o lebeletse terama ya Skeem Saam mo thelebišeneng mme e ne ya go gapa maikutlo. Thadisa ka ga terama eo go rotloetsa batho gore ba e lebelele.



[Se nopotswe go tswa go: Sowetanlive.co.za, 12 Firikgong 2022]

[25]

2.5 LENANEOTEMA LE METSOTSO YA KOPANO

O ne o tsenetse kopano le balekane ba gago e mo go yona lo neng lo bua ka ga go batla go itshimololela setlamo sa go ipolokela madi kgwedi ka kgwedi. Kwala lenaneotema le metsotso ya kopano eo.

[25]**2.6 PUO**

O mongwe wa ba ba tla tsenelang moletlo wa go keteka dipholo tsa marematlou mme o kopilwe go neelana ka puo go leboga le go akgola barutwana le barutabana. Kwala puo e o tlaa neelanang ka yona.

[25]**PALOGOTLHE YA KAROLO YA B:****50****PALOGOTLHE:****100**